

LAUSUNTO

Helsinki 6.10.2025

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Viite: HE 94/2025 vp

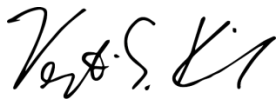
Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perintö- ja lahjaverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveystieteellinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on yli 240 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäseninä lähes 70 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Lisätietoja:

pääekonomisti Otto Kyyrönen, otto.kyyronen@soste.fi, p. 040 168 0943

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

SOSTE kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi perintö- ja lahjaverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Tiivistelmä SOSTEn kannasta: SOSTE kannattaa pienten perintöjen ja lahjojen verotuksen keventämistä sekä suosittelee, että veronkevennystä kompensoidaan korottamalla yli miljoonan euron arvoisten perintöjen ja lahjojen veroprosenttia. Lisäksi SOSTE kannattaa perintöverolle laskettavan viivästyskoron alentamista ja vastustaa sukupolvenvaihdoshuojennuksen laajentamista.

Pieniin perintöihin ja lahjoihin kohdistuvia veronkevennyksiä on järkevää kompensoida suurten perintöjen ja lahjojen verotuksen kiristämisellä

- SOSTE kannattaa pienten perintöjen ja lahjojen verotuksen keventämistä. Veroasteikkomuutosten yhteydessä olisi kuitenkin perusteltua korottaa yli miljoonan euron arvoisten perintöjen ja lahjojen veroprosenttia, jotta julkinen talous ei heikkenisi veronkevennyksen myötä.

Hallitus esittää, että perintöverotuksessa pienin verotettava määrä korotetaan 20 000 eurosta 30 000 euroon ja lahjaverotuksessa 5 000 eurosta 7 500 euroon. Lisäksi perintö- ja lahjaverosta vapaan tavanomaisen koti-irtaimiston arvoa korotettaisiin nykyisestä 4 000 eurosta 7 500 euroon.

Veroasteikkomuutosten arvioidaan vähentävän verotuloja noin 62 miljoonalla eurolla, joista 56 miljoonaa euroa seuraisi perintöveron muuttamisesta ja 6 miljoonaa euroa lahjaveron muuttamisesta. Muutokset keventäisivät kaikenkokoisten perintöjen ja lahjojen verotusta tasaisesti: Perintöjen osalta verotus kevenisi ensimmäisessä veroluokassa 700 euroa perintöä kohden ja toisessa luokassa 1 900 euroa perintöä kohden. Lahjojen osalta vastaavat luvut olisivat ensimmäisessä luokassa 200 euroa lahjaa kohden ja toisessa luokassa 475 euroa lahjaa kohden.

SOSTE pitää pienten perintöjen ja lahjojen verotuksen keventämistä perusteltuna, sillä se vahvistaisi pienituloisten kotitalouksien toimeentuloa. Toisaalta ehdotetuista veroasteikkomuutoksista vain noin 9 miljoonaa euroa kohdistuisi pieniin perintöihin ja lahjoihin, jotka vapautuisivat verotuksesta kokonaan. Loput 53 miljoonaa euroa kohdistuisi yli 30 000 euron arvoisiin perintöihin ja yli 7 500 euron arvoisiin lahjoihin. Perinnöt ja lahjat jakautuvat muutenkin regressiivisesti siten, että mitä suurituloisempi henkilö on sitä enemmän perintöjä ja lahjoja hän saa. Tämä selittää, miksi ehdotetut veroasteikkomuutokset hyödyttäisivät euromääräisesti yli neljä kertaa enemmän ylintä tulokymmenystä (9 milj. €) kuin alinta tulokymmenystä (2 milj. €). Toisin sanoen ehdotetut veroasteikkomuutokset olisivat suhteellisen tehoton ja kallis keino tukea pienituloisten kotitalouksien toimeentuloa.

SOSTE suosittelee, että ehdotettujen veroasteikkomuutosten yhteydessä korotetaan yli miljoonan euron arvoisten perintöjen ja lahjojen veroprosenttia, jotta julkinen talous ei heikkenisi veronkevennyksen myötä. Ylimmän portaan veroprosentin korottaminen myös kompensoisi vuoden 2017 muutosta, jonka myötä perintö- ja lahjaveroa kevennettiin veroasteikkojen kaikissa portaissa.

Viivästyskoron alennus on perusteltu, sukupolvenvaihdoshuojennusta koskeva laajennus ei

- SOSTE kannattaa esitystä perintöverolle laskettavan viivästyskoron alentamisesta.
- Sukupolvenvaihdoshuojennuksen laajentaminen ei puolestaan ole suositeltavaa.

Hallitus esittää, että maksamattomalle perintöverolle laskettava viivästyskorko olisi Suomen Pankin vahvistama viitekorko lisättynä kahdella prosenttiyksiköllä. Muutoksen myötä viivästyskorko olisi 1,5 prosenttiyksikköä nykyistä matalampi, mikä vähentäisi verotuloja noin 20 miljoonalla eurolla vuodessa.

SOSTE kannattaa esitystä. Muutos lieventäisi perintöveron maksamiseen liittyviä haasteita.

Lisäksi hallitus esittää, että jatkossa verovelvollisen jatkamiseksi katsottaisiin myös alaikäisen perillisen edunvalvojan osakeyhtiössä jatkama yritystoiminta, mikäli perillisen verotettavaan perintöosuuteen kuuluu vähintään 10 prosentin osuus maatalan tai muun yrityksen omistamiseen oikeuttavista osakeyhtiön osakkeista eikä perillinen alaikäisyytensä vuoksi voi jatkaa toimintaa hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana. Muutoksen myötä tällaiselle alaikäiselle perilliselle voitaisiin myöntää perintö- ja lahjaveron sukupolvenvaihdoshuojennus.

Vaikka ehdotuksella alaikäisen perillisen sukupolvenvaihdoshuojennuksesta ei arvioida olevan mainittavaa vaikutusta verotulojen määrään, SOSTE ei kannata esitystä. Kalevi Sorsa -säätiön tänä vuonna julkaiseman raportin ("Lahjaveropuhallus") mukaan sukupolvenvaihdosten verohuojennus hyödyttää pääosin isoimpien lahjojen saajia ja laskee verotuloja noin 200 miljoonalla eurolla vuodessa. Hallituksen esitys heikentäisi veropohjaa entisestään, kun sitä pitäisi päinvastoin tiivistää.